

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

เฉลย

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18
(18th Triam Udom Mathematics and Science Olympiad)

วิชาคอมพิวเตอร์ รอบที่ 2

วันที่ 9 มกราคม 2563 เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

ID โจทย์	ชื่อโจทย์	Time	Memory	คะแนนชุดทดสอบย่อย	รวม (คะแนน)
G-final-crisis	Final Crisis	1 s	256 MB	30 70	100
H-forest-resorts	Forest Resorts	1 s	256 MB	25 25 50	100
I-mathmath	math math	1 s	256 MB	15 35 50	100
J-isekai	Isekai No Hajine	1 s	256 MB	10 20 70	100
K-precious-treasure	สมบัติล้ำค่า	1 s	256 MB	10 25 65	100
L-autocomplete	Autocomplete	1 s	256 MB	100	100

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

Final crisis (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

ในข้อนี้สังเกตว่าการอ่านหนังสือของเทพเอิร์ธจะมีผลทำให้จำนวนหน้าของวิชาที่อ่านมากกว่านั้นน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นแต่ละคำถามในโจทย์ข้อนี้จึงกลายเป็นการ minimize maximum ของ prefix sum สองชุด โดยที่แต่ละชุดต้องมีสมาชิกรวมกันเท่ากับ k

ในแต่ละคำถาม วิธีตรงไปตรงมาในการหาคำตอบคือการไล่หาจากจำนวนหนังสือที่อ่านในวิชาหนึ่ง เช่น หาก $k = 3$ เราจะไล่ชีววิทยา 0 เล่ม ประวัติศาสตร์ 3 เล่ม, ชีววิทยา 1 เล่ม ประวัติศาสตร์ 2 เล่ม, ชีววิทยา 2 เล่ม ประวัติศาสตร์ 1 เล่ม และ ชีววิทยา 3 เล่ม ประวัติศาสตร์ 0 เล่ม แล้วคำนวณค่า minimum ในทุก ๆ เคส

วิธีนี้ใช้เวลา $O(qn)$ และจะได้ 20 คะแนน

ในการปรับปรุง เราจะใช้เทคนิคซึ่งคล้าย ๆ กับ binary search ก่อนอื่นเราจะทำการ "เดา" จำนวนหนังสือในวิชา ๆ หนึ่งมาก่อน เรียกจำนวนนั้นว่า x (ซึ่งทำให้เรารู้จำนวนหนังสือในอีกวิชาหนึ่ง: $k - x$) จากนั้นเราจะมาเทียบจำนวนหน้าของสองวิชาจากจำนวนเล่มที่เราเดา (สามารถทำได้ใน $O(1)$ โดย Quicksort) สมมติว่าวิชาแรกมีจำนวนหน้าเยอะกว่า เราก็จะรู้ทันทีว่าถ้าเราเลือกอ่านหนังสือวิชาแรกมากกว่า x เล่ม คำตอบจะไม่มีทางดีขึ้น ทำให้เราสามารถทิ้งทุกค่าที่มากกว่า x ไปได้เลย

วิธีนี้ใช้เวลา $O(q \log n)$ และจะได้ 100 คะแนน

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

Forest Resorts (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

สังเกตก่อนว่ารีสอร์ตนั้นควรจะถูกสร้างบนโหนดที่เป็น leaf (โหนดที่มีดีกรี 1) ของต้นไม้เท่านั้น เพราะหากสร้างที่อื่น เราสามารถย้ายลงมาสร้างที่ leaf เพื่อที่จะทำให้จำนวนถนนที่สร้างขึ้นนั้นมากกว่าเดิมได้

ในตอนเริ่มแรกนั้นให้เราจินตนาการว่าเราได้สร้างรีสอร์ตไว้บน leaf ทุก ๆ leaf แล้ว (ทำให้เราจำเป็นที่จะต้องสร้างถนนทุกเส้น) จากนั้นในการหาคำตอบสำหรับจำนวนรีสอร์ตที่น้อยลงมา เราจะเลือกแบบ greedy คือเลือกทำลายรีสอร์ตที่เมื่อทำลายแล้วจะทำให้ต้องลบถนนออกน้อยที่สุดจาก configuration ก่อนหน้า

ในการทำเช่นนี้ เราสามารถใช้ priority queue ในการตัดสินใจว่าจะเลือกทำลายรีสอร์ตที่โหนดไหน รวมกับการ update จำนวนถนนที่จะหายไปหากทำลายรีสอร์ตที่โหนดนั้น ๆ

เมื่อจบแล้ว $ans[x]$ จะเก็บว่าหากจะสร้างรีสอร์ต x ที่ จะต้องลบ edge ออกจาก tree ทั้งหมดกี่เส้น

อัลกอริธึมนี้ใช้เวลา $O(n \log n)$ และจะได้ 100 คะแนน

Math Math (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

คำตอบของข้อนี้สำหรับแต่ละค่า k คือ $567k + 9$ วิธีแก้โจทย์ข้อนี้มีหลายวิธี อาทิเช่น ผู้เข้าแข่งขันอาจจะ implement BigNum ในการหา pattern ของคำตอบ แต่เราได้ทำการเขียนบทพิสูจน์ของสูตรนี้ให้อ่านได้เข้าใจ

กำหนดให้ p เป็นจำนวนเฉพาะคี่และ a เป็นจำนวนเต็มที่ $(a, p) = 1$ สัญลักษณ์เลอฌ็องด์ร์ (Legendre symbol) $\left(\frac{a}{p}\right)$ นิยามดังนี้

$$\left(\frac{a}{p}\right) = \begin{cases} 1 & \text{ถ้า } a \text{ เป็นส่วนตกค้างกำลังสองของ } p \\ -1 & \text{ถ้า } a \text{ ไม่เป็นส่วนตกค้างกำลังสองของ } p \end{cases}$$

จาก $\left(\frac{10}{127}\right) = -1$ จะได้ว่า $\frac{10^{63} + 1}{127}$ เป็นจำนวนเต็ม

ให้ $\frac{1}{127} = \frac{a_1}{10} + \frac{a_2}{100} + \dots + \frac{a_n}{10^n} + \dots$ เมื่อ a_i เป็นเลขโดด

จะได้ว่า $\frac{10^{63}}{127} = k + \frac{a_{64}}{10} + \frac{a_{65}}{100} + \dots + \frac{a_{n+63}}{10^n} + \dots$ เมื่อ k เป็นจำนวนเต็มบวก

$$\text{ดังนั้น } \frac{10^{63} + 1}{127} - k = \frac{a_1 + a_{64}}{10} + \frac{a_2 + a_{65}}{100} + \dots + \frac{a_n + a_{n+63}}{10^n} + \dots$$

ให้ $\text{RHS} = m$ จากการ bound จะได้ว่า $0 < m < 2$ ดังนั้น $m = 1$ จะได้ $a_i + a_{i+63} = 9$ สำหรับ $i = 1, 2, \dots$

จาก $m^{\phi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$ เมื่อ $(m, n) = 1$ และ n เป็นจำนวนเฉพาะ และ $\phi(127) = 126$ จะได้ว่า $10^{126} \equiv 1 \pmod{127}$ ซึ่งหมายความว่า $127 \mid 10^{126k} - 1$

$$\text{ให้ } \frac{10^{126k} - 1}{127} = \overline{a_1 a_2 a_3 \dots a_n}$$

$$\text{เราจะได้ว่า } \frac{10^{126k+3} - 1000}{127} = \overline{a_1 a_2 a_3 \dots a_n 000}$$

$$\text{และ } \frac{10^{126k+3} + 143}{127} = \overline{a_1 a_2 a_3 \dots a_n 009}$$

$$\text{จาก } \frac{1}{127} = \frac{a_1}{10} + \frac{a_2}{100} + \dots + \frac{a_n}{10^n} + \dots \text{ เมื่อ } a_i \text{ เป็นเลขโดด}$$

$$\text{จาก } \frac{10^{126k}}{127} = \overline{a_1 a_2 \dots a_{126k}} + \frac{a_{126k+1}}{10} + \dots$$

$$\frac{10^{126k} - 1}{127} = \overline{a_1 a_2 \dots a_{126k}} + \sum_{i=1}^{\infty} \frac{a_{i+126k} \cdot a_i}{10^i}$$

$$\text{เนื่องจาก } \sum_{i=1}^{\infty} \frac{a_{i+126k} \cdot a_i}{10^i} \text{ เป็นจำนวนเต็ม และ } -1 < \sum_{i=1}^{\infty} \frac{a_{i+126k} \cdot a_i}{10^i} < 1$$

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

$$\text{ดังนั้น } \sum_{i=1}^{\infty} \frac{a_{i+126k} \cdot a_i}{10^i} = 0$$

$$\text{ดังนั้นผลรวมเลขโดด } \frac{10^{126k} - 1}{127} = a_1 + a_2 + \dots + a_{126k}$$

$$\text{จาก } a_i + a_{i+63} = 9 \text{ จะได้ว่า } a_1 + a_2 + \dots + a_{126k} = 9 \cdot 63 \cdot k$$

$$\text{ดังนั้นผลรวมเลขโดด } \frac{10^{126k+3} + 143}{127} = 9 \cdot 63 \cdot k + 9 = 567k + 9$$

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

Isekai No Hajime (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

วิธีการแก้โจทย์ข้อนี้ที่ง่ายที่สุดคือการ simulate การพังทลายของหุบเขาและความสูงที่เปลี่ยนไป เพื่อหา damage ที่มากที่สุดที่เราสามารถทำได้ต่อராชาปีศาจในแต่ละวัน

ข้อสังเกตสำคัญ 3 ข้อในการแก้ปัญหาคือ

1. สมมติปีศาจยิง laser ระดับที่ x แล้ว ถ้าหากในคืนหลังจากนั้นปีศาจยิง laser ระดับที่ y โดยที่ $y \geq x$ จะไม่เกิดอะไรขึ้น
2. หากเราไม่พิจารณา laser ที่ "useless" จากข้อสังเกตข้อแรกแล้ว ช่วงของหุบเขาใด ๆ ที่โดนทำลายมาก่อนหน้านี้ จะโดนทำลายต่อไปในอนาคตเสมอ
3. เราสามารถเปรียบเทียบพื้นที่ที่ช่วง ๆ หนึ่งถูกทำลาย เหมือนการ "เชื่อม" พื้นที่ข้าง ๆ ทั้งสองด้านเข้าด้วยกัน (ตราบใดที่ช่วง ๆ นั้น ถูกทำลายแล้ว)

ข้อสังเกตทั้ง 3 ข้อนี้สามารถนำไปสู่อัลกอริธึมที่ใช้แก้โจทย์ปัญหานี้ได้ โดยในอัลกอริธึมของเรา เราจะทำการสร้าง event point ของการที่พื้นที่หนึ่งถูกทำลาย ยุบ และถูกเชื่อมรวมกัน เป็นการ merge สองพื้นที่เข้าด้วยกัน โดยใช้ disjoint set ในการเก็บข้อมูลนั้น ๆ และสำหรับแต่ละคืนเราจะคำนวณผลรวม damage ที่เราสามารถทำได้ต่อராชาปีศาจ เมื่อทำเช่นนั้นแล้ว การตอบปัญหาแต่ละข้อก็เป็นการ binary search หาวน ๆ แรกที่เราสามารถฆ่าராชาปีศาจได้สำเร็จนั่นเอง

วิธีนี้ใช้เวลา $O((Q + N) \log N)$ และจะได้ 100 คะแนน

สมบัติลําค่า (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

ให้ $f(n)$ เป็นจำนวนวิธีการปูกระเบื้องเป็นทางยาวขนาด $2 * n$ และให้ $g(n)$ เป็นจำนวนวิธีการปูกระเบื้องเป็นทางยาวขนาด $2 * n$ โดยที่ทางยาวนี้ต้องนำไปต่อกระเบื้องสีดำ 1 ชิ้นที่ปลายข้างหนึ่ง และต้องเป็นไปตามกฎทุกอย่าง

เราจะให้ $f(0) = g(0) = 1$ (การที่ไม่ปูอะไรเลย ถือเป็นวิธีการปูกระเบื้องวิธีหนึ่ง) จากนั้นเราจะความสัมพันธ์เวียนเกิดให้ $f(n)$ และ $g(n)$

เรามาศึกษา $f(n)$ ก่อน ให้จินตนาการทางยาวขนาด $2 * n$ ที่วางตามแนวนอนอยู่ การวางกระเบื้อง 2 ชิ้นทางด้านขวาจะเป็นไปได้ 3 กรณี

1. ปูกระเบื้องขาวทั้ง 2 ชิ้น
2. ปูกระเบื้องขาว 1 ชิ้น ดำ 2 ชิ้น
3. ปูกระเบื้องดำทั้ง 2 ชิ้น (ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะจะผิดกฎ)

หากเราปูกระเบื้องในวิธีแรกนั้น วิธีในการปูกระเบื้องที่เหลือ $n - 1$ หลักจะเท่ากับ $f(n - 1)$ เพราะการปูกระเบื้องสีขาวสองชิ้นจะไม่ทำให้การปูกระเบื้องที่เหลือมีสิทธิผิดกฎเลย สำหรับวิธีที่สองวิธีการปูกระเบื้องจะเท่ากับ $g(n - 1)$ ตามนิยามที่เราได้ให้ไปก่อนหน้านี้ และเนื่องจากเราสามารถปูกระเบื้องตามวิธีที่ 2 ได้ 2 วิธี จะได้ว่า

$$f(n) = f(n - 1) + 2g(n - 1)$$

สำหรับ $g(n)$ นั้น เราต้องปูกระเบื้องโดยคิดว่ามีกระเบื้องสีดำวางไว้อยู่แล้ว สำหรับกระเบื้อง 2 ชิ้นที่ปลายนั้น 1 ชิ้นที่ติดกับกระเบื้องสีดำจะต้องเป็นสีขาว (มิเช่นนั้นจะผิดกฎ) จากนั้นจะเหลือ 2 กรณี

1. วางกระเบื้องสีดำ
2. วางกระเบื้องสีขาว

ในกรณีแรกนั้นวิธีการปู $n - 1$ หลักที่เหลือจะเท่ากับ $g(n - 1)$ และในกรณีที่สองวิธีการปูจะเท่ากับ $f(n - 1)$ ดังนั้น

$$g(n) = f(n - 1) + g(n - 1)$$

และคำตอบของเราจะเท่ากับ $f(n)$ หากเราคำนวณ $f(n)$ ไว้ก่อนตอบคำถาม วิธีนี้จะใช้เวลา $f(N + t)$ เมื่อ N คือ n ที่มากที่สุด ในแต่ละคำถาม วิธีนี้จะได้ 35 คะแนน

เพื่อที่จะทำให้เร็วขึ้น เราสามารถเขียนสมการทั้งสองสมการข้างต้นได้ในรูปแบบต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} f(n) \\ g(n) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} f(n - 1) \\ g(n - 1) \end{bmatrix}$$

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th

วิชาคอมพิวเตอร์

เวลา 13:00 น. - 16:00 น.

รอบที่ 2

จะได้ว่า

$$\begin{bmatrix} f(n) \\ g(n) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}^n \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

จากนี้จะเห็นได้ชัดว่า ปัญหาของเราคือการยกกำลัง matrix ให้เร็วกว่า $O(n)$ ซึ่งจริงๆ แล้วสามารถทำได้ โดยใช้เทคนิค exponentiation by squaring ซึ่งทำการยกกำลัง matrix ได้ใน $O(\log n)$

วิธีนี้จะใช้เวลา $O(\log N + t)$ และจะได้ 100 คะแนน

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระหว่างโรงเรียนครั้งที่ 18: TUMSO 18th
วิชาคอมพิวเตอร์ เวลา 13:00 น. - 16:00 น.
รอบที่ 2

Autocomplete (100 คะแนน)

1 second, 256 megabytes

การแก้ปัญหานี้จะสามารถแยกออกได้เป็นสองส่วนคือ

1. Scanning: เปลี่ยนจาก text/code เป็นลำดับของ token
2. Parsing: เปลี่ยนลำดับของ token เป็น parse tree

เทคนิคที่สามารถใช้ได้ในการ scan และการ parse มีดังต่อไปนี้

1. token ใด ๆ คือหน่วยที่เกิดจากการต่อตัวอักษรบางส่วนเข้าด้วยกัน
2. เราไม่จำเป็นต้องสนใจเครื่องหมาย + หรือ - และเราสามารถยุบตัวเลขให้กลายเป็นเลขเดียวกันได้เลย เช่น 0
3. เราสามารถแยกชนิดของ token ออกได้ง่ายเลย คือ 0-9 เป็นตัวเลข a-z เป็น identifier และ A-Z เป็น keyword

จากนั้นให้เราพิจารณาตาม สิ่งที่สามารถแทน ได้โดยใช้ parse tree และรายชื่อของ identifier และ keyword ทั้งหมด